

Soud se ve věci místního referenda postavil na stranu občanů Statenic. Referendum se uskuteční v říjnu

16.6.2025 - | Transparency International ČR

O nestandardní smlouvě, která poškozuje zájmy obce a samotných obyvatel, a kterou zastupitelstvo obce Statenice uzavřelo zcela netransparentně a bez poskytnutí informací občanům s developerem Alfa Praha za účelem rozšiřující výstavby, informovala Transparency International ČR (TI) již v loňském roce v předchozím článku, kde zároveň popsala i své zapojení do celé kauzy.

Případ Statenic však nabral nové obrátky poté, co se nespokojení občané rozhodli vyvolat místní referendum s cílem proti této poškozující smlouvě dál bojovat.

Mařené referendum

Za tímto účelem vzniklý Přípravný výbor se skrze referendum snaží prosadit, aby chystaná výstavba pamatovala na dostatečnou občanskou vybavenost obce, jejíž součástí by měla být i stavba nové školy.

„Pokud ztrojnásobujete obec a nechcete mít v podstatě jenom mrtvý satelit, tak je opravdu potřeba mít tam to občanské zázemí, jako školy, školky, a funkční dopravu. Toto má být úkolem obce, která má tyto věci s developerem řešit. V případě Statenické smlouvy se to ale rozhodně říci nedá,” komentoval před časem celou situaci právník TI Kryštof Doležal pro investigativní pořad Seznam Zpráv Ve Stínu.

Snahu výboru však systematicky mařilo vedení obce, které referendum opakovaně odmítlo s námitkami ohledně nedostatečného množství podpisů. Zcela nestandardním byl pak i následný krok zastupitelstva, když začalo signatáře z řad občanů přemlouvat k tomu, aby své podpisy z žádosti stáhli.

Místní referendum by mělo primárně představovat platformu pro komunikaci mezi politickou reprezentací a občany, jejímž prostřednictvím je zjišťován jejich názor a vůle ve vztahu ke konkrétní věci, která se jich přímo dotýká. Odpovědná politická reprezentace by proto k místnímu referendu neměla a priori přistupovat negativně a jeho realizaci by neměla klást překážky. Bohužel realita ukazuje, že obecní samospráva často místní referendum bojkotuje, a navíc dokáže být při kladení překážek ve snaze zabránit jeho konání velmi kreativní. Více se také dozvíte v publikaci TI Kuchařka místního referenda.

Verdikt soudu

Celá věc se tak dostala až ke Krajskému soudu v Praze, na který se se svým návrhem na vyhlášení místního referenda Přípravný výbor obrátil. Ten se ve svém rozhodnutí z dubna 2025 postavil na stranu občanů Statenic a konání referenda povolil.

„Je smutné, že se k celé záležitosti soud vůbec musel vyjádřit. Statenické referendum, jakkoliv důležité, se týká naprosto běžných otázek, o kterých mají občané právo rozhodnout. Byl to právě nebývalý odpor vedení obce vůči referendu, nikoliv spornost otázek samotných, kvůli čemu celý

návrh před soudem nakonec skončil. To, že bylo referendum nakonec vyhlášeno, mě nijak nepřekvapuje, a jsem rád, že občané Statenic budou mít možnost svá zákonná práva uplatnit a v referendu hlasovat," dodává Doležal.

Referendum se tak bude konat letos v říjnu současně s volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

Transparency hodlá i nadále celou kauzu okolo rozšiřující dostavby Statenic a chystaném referendu monitorovat. O jeho výsledku a dalším postupu budeme informovat.

<https://www.transparency.cz/soud-se-ve-veci-mistniho-referenda-postavil-na-stranu-obcanu-statenic-referendum-se-uskutecni-v-rijnu>